

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles

Τηλέφωνο: +322-5455506, Fax: +322-5455508, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

**ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ αριθ. 103
1/10-10/10/2015**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Εκδήλωση Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Γούνας στο Ευρ. Κοινοβούλιο, Βρυξέλλες, 29 Σεπτεμβρίου – 1 Οκτωβρίου 2015	σελ. 2
2. Κατάθεση σχεδίου νόμου που ανοίγει τον δρόμο για την ιδιωτικοποίηση των εταιρειών τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων	σελ. 2
3. Η βελγική κυβέρνηση αναμένεται να εισάγει νέα περίοδο φορολογικής αμνηστίας	σελ. 4
4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, επιχειρηματικές και οικονομικές ειδήσεις	σελ. 5
5. Ειδήσεις από τον βελγικό κλάδο ενέργειας	σελ. 10
6. Δημοσιονομικές δυσκολίες και λαϊκές αντιδράσεις για την κυβέρνηση Michel	σελ. 12

1. Εκδήλωση Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Γούνας στο Ευρ. Κοινοβούλιο, Βρυξέλλες, 29 Σεπτεμβρίου – 1 Οκτωβρίου 2015

Στο διάστημα 29 Σεπτεμβρίου - 1 Οκτωβρίου τ.ε. έλαβε χώρα σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στον τρίτο όροφο του Ευρ. Κοινοβουλίου προωθητική εκδήλωση του ευρωπαϊκού κλάδου γουνοποιίας με τίτλο « This is Fur 2015 ». Η τριήμερη εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε για δεύτερη συνεχή χρονιά (σημειωτέον ότι η πρώτη διοργάνωση, στις αρχές του 2014, περιελάμβανε ιδιαίτερα έντονη ελληνική παρουσία καθώς συνέπιπτε με την έναρξη τότε της Ελληνικής Προεδρίας), εκτυλίχθηκε σε ειδικά διαμορφωμένο stand, όπου διεξήχθησαν συναντήσεις των εκπροσώπων της ευρωπαϊκής γουνοποιίας τόσο με επιχειρήσεις όσο και με ευρωβουλευτές, ενώ πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις και συζητήσεις αναφορικά με τις εξελίξεις στον κλάδο, με ιδιαίτερη έμφαση στην διαμόρφωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τις καλές συνθήκες διαβίωσης των ζώων, που αποτελεί κομβικό ζήτημα για το μέλλον και την επιβίωση του κλάδου. Από ελληνικής πλευράς μετείχαν ο Πρόεδρος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Γούνας κ. Δ. Κοσμιδής, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Ομοσπονδίας κ. Ν. Παναγιώτου, καθώς και ο πρώην Πρόεδρος της Ομοσπονδίας κ. Μ. Καρακουλάκης. Η Πρεσβεία ειδοποιήθηκε σχετικά από την Ελληνική Ομοσπονδία Γούνας, και στα εγκαίνια της εκδήλωσης, το μεσημέρι της 29ης Σεπτεμβρίου, παρευρέθη η Ελληνίδα Πρέσβης στις Βρυξέλλες, κα Ελ. Γαλαθιανάκη, συνοδευόμενη από τον προϊστάμενο του Γραφείου Ο.Ε.Υ. Π. Γκάσιο. Αμφότεροι πραγματοποίησαν χρήσιμες επαφές και ανταλλαγή απόψεων με τους εκπροσώπους του ελληνικού κλάδου γουνοποιίας, αναφορικά με τις εξελίξεις αλλά και τις προοπτικές της μελλοντικής ανάπτυξης του κλάδου σε νέες αγορές, καθώς και ενδυνάμωση της θέσης του σε ευρωπαϊκές και γενικότερα δυτικές αγορές. Σημειωτέον ότι την δεύτερη ημέρα της εκδήλωσης, στην οποία παρέστη ο προϊστάμενος του Γραφείου Ο.Ε.Υ. Π. Γκάσιος, καθώς και η Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α' της ΜΑ Ε.Ε. κα Α. Οικονόμου, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Ομοσπονδίας και

Επίκουρος Καθηγητής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κ. Παναγιώτου, απηύθυνε ομιλία με τίτλο «European Fur – A Competitive Advantage over China».

Η Πρεσβεία ανανέωσε την διαθεσιμότητά της στους εκπροσώπους της Ελληνικής Ομοσπονδίας Γούνας, τόσο για στήριξη αιτημάτων και συμφερόντων της ελληνικής γουνοποιίας που ενδεχομένως η Ομοσπονδία επιθυμεί να προωθήσει εδώ, όσο και για υλοποίηση δράσεων προβολής του σημαντικού ελληνικού κλάδου γούνας στην βελγική αγορά.

2. Κατάθεση σχεδίου νόμου που ανοίγει τον δρόμο για την ιδιωτικοποίηση των εταιρειών τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις αρχές Οκτωβρίου στην πρόσφατη κατάθεση από πλευράς ομοσπονδιακής κυβέρνησης στο κοινοβούλιο σχεδίου νόμου το οποίο θέτει τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες το βελγικό κράτος θα μειώσει την συμμετοχή του στα κεφάλαια των υπό κρατικό έλεγχο εταιρειών τηλεπικοινωνιών (Proximus, πρώην Belgacom) και ταχυδρομείων (Bpost). Συγκεκριμένα, το νέο σχέδιο νόμου πρόκειται να τροποποιήσει το παλαιότερο θεσμικό πλαίσιο του 1991, το οποίο διέπει την λειτουργία των δύο εν λόγω υπό κρατικό έλεγχο επιχειρήσεων. Γενικά, ο βελγικός οικονομικός Τύπος υποδέχθηκε με μάλλον θετικά σχόλια την εν θέματι νομοθετική πρωτοβουλία της κυβέρνησης Michel, υπό το σκεπτικό ότι θα λειτουργήσει προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού των δύο μεγάλων παρόχων τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών στο Βέλγιο και του ανοίγματος ευνοϊκότερων προοπτικών για τους ομίλους Proximus και Bpost να διευρύνουν το φάσμα των δραστηριοτήτων τους και να διεθνοποιηθούν. Βεβαίως, κάποιος ορισμένος σκεπτικισμός εκφράστηκε αναφορικά με ζητήματα όπως η σκοπιμότητα ιδιωτικοποίησης δύο μεγάλων επιχειρήσεων που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, οι ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις μίας ιδιωτικοποίησης στους απασχολούμενους, καθώς και στα δημόσια έσοδα, από την

άποψη της μείωσης των εισπραττόμενων από το βελγικό δημόσιο των μερισμάτων που διανέμουν ετησίως οι δύο κερδοφόρες εν λόγω επιχειρήσεις.

Το σχέδιο νόμου, εφ' όσον ψηφιστεί, θα δώσει την εξουσιοδότηση στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση του Βελγίου να μειώσει, όποτε το αποφασίσει, την συμμετοχή του κράτους στα κεφάλαια των δύο ομίλων, με ένα απλό κυβερνητικό διάταγμα. Ο οικονομικός Τύπος διευκρίνισε ότι το κείμενο του σχεδίου νόμου είχε εγκριθεί από το υπουργικό συμβούλιο τον περασμένο Μάιο και κατατεθεί στο κοινοβούλιο στα τέλη του περασμένου Ιουλίου, ωστόσο η δημοσιοποίησή του έλαβε χώρα τις τελευταίες ημέρες του Σεπτεμβρίου. Σημειωτέον ότι το θεσμικό πλαίσιο του 1991 ρυθμίζει επίσης –πέραν των Proximus και Bpost- την λειτουργία των κρατικών επιχειρήσεων των βελγικών σιδηροδρόμων (SNCB, Infrabel και HR-Rail), ωστόσο το εισαχθέν σχέδιο νόμου ασχολείται με την αναμόρφωση της λειτουργίας μόνον των δύο πρώτων (δηλ. των Proximus και Bpost), καθώς αυτές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο και λειτουργούν σε κλάδους οι οποίοι είναι ανοικτοί στο ανταγωνισμό. Οι τρεις βασικοί στόχοι της ομοσπονδιακής κυβέρνησης Michel δια του πρόσφατου σχεδίου νόμου είναι κατ' αρχάς να αναμορφώσει οργανωτικά τις δύο επιχειρήσεις ώστε να ανταπεξέρχονται καλύτερα στις συνθήκες του διεθνούς ανταγωνισμού, καθώς επίσης και να αλλάξει τον τρόπο διορισμού και λειτουργίας των διοικητικών τους συμβουλίων κατά τρόπον ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στα σημερινά ιδιωτικοοικονομικά δεδομένα (ο σκοπός είναι τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων να ορίζονται από τις γενικές συνελεύσεις των μετόχων, και όχι να διορίζονται κατά πλειοψηφία από το κράτος, όπως γίνεται σήμερα, καθώς επίσης και να εκλέγονται οι πρόεδροι και οι διευθύνοντες σύμβουλοι από τα διοικητικά συμβούλια), και τέλος να θέσει τις θεσμικές βάσεις ώστε να μπορεί το βελγικό δημόσιο, εφ' όσον το κρίνει χρήσιμο, να μειώσει την συμμετοχή του στις δύο επιχειρήσεις κάτω από το 50%. Το υπό εξέταση σχέδιο νόμου δεν θέτει κατώτατο όριο κρατικής συμμετοχής στις

δύο εταιρείες, και υπό αυτήν την έννοια, το βελγικό δημόσιο μπορεί να εκχωρήσει ακόμη και ολόκληρο το ποσοστό συμμετοχής του σε αυτές (χωρίς να διατηρήσει οιασδήποτε μορφής στρατηγικό έλεγχο που θα ξεπερνούσε το ποσοστό συμμετοχής του), με συνέπεια οι δύο επιχειρήσεις να ιδιωτικοποιηθούν εξ ολοκλήρου. Το σχέδιο νόμου θέτει εξάλλου τις προϋποθέσεις μιας ενδεχόμενης ιδιωτικοποίησης, καθώς και τους στρατηγικούς όρους που θα πρέπει να διέπουν μία απόφαση του ομοσπονδιακού κράτους για ιδιωτικοποίηση των δύο εταιρειών. Επίσης, προβλέπεται μεταβατική περίοδος η οποία θα επιτρέψει την ομαλή μετάβαση από το δημόσιο στο ιδιωτικό καθεστώς, στην περίπτωση που αποφασιστεί τελικά η ιδιωτικοποίηση των Proximus και Bpost. Το σχέδιο νόμου θα επιτρέψει στις δύο επιχειρήσεις να δημιουργούν ελεύθερα θυγατρικές, να αποκτούν συμμετοχές σε άλλες εταιρείες, να προσλαμβάνουν υπαλλήλους επί συμβάσει, καθώς και να συνεργάζονται με υπεργολάβους και ελεύθερους επαγγελματίες.

Κατά τον οικονομικό Τύπο, το σχέδιο νόμου έχει ήδη υποβληθεί τόσο στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Conseil d'Etat), όσο και στην Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων (Commission Entreprises Publiques), με το μεν πρώτο να μην διατυπώνει ιδιαίτερες παρατηρήσεις, την δε δεύτερη ωστόσο – στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των ισχυρών βελγικών εργατικών συνδικάτων- να διατυπώνει επιφυλάξεις ως προς την σκοπιμότητα ιδιωτικοποίησης των δύο επιχειρήσεων, από την άποψη ότι παρέχουν κοινωφελείς υπηρεσίες και αποτελούν σημαντικούς θύλακες απασχόλησης. Από την άλλη πλευρά, οι εκπρόσωποι των δύο επιχειρηματικών ομίλων –που μετέχουν επίσης στην ανωτέρω Επιτροπή- έχουν εκφράσει την θέση ότι ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των Proximus και Bpost θα συμβάλει στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους και στην ενίσχυση της βιωσιμότητάς τους.

3. Η βελγική κυβέρνηση αναμένεται να εισάγει νέα περίοδο φορολογικής αμνηστίας

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του οικονομικού Τύπου στις αρχές Οκτωβρίου, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση Michel κατέληξε στις 8 Οκτωβρίου στους όρους και στις λεπτομέρειες μίας νέας, τέταρτης κατά σειρά, περιόδου φορολογικής αμνηστίας, η οποία θα ξεκινήσει εντός του προσεχούς έτους, στο πλαίσιο της υλοποίησης της συμφωνίας επί του δημοσιονομικού προγραμματισμού του περασμένου Ιουλίου¹. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, η πρόθεση της βελγικής κυβέρνησης για επανεκκίνηση του συστήματος της φορολογικής αμνηστίας, το οποίο έχει αδρανοποιηθεί από τις αρχές του 2014, συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με το διαμορφούμενο διεθνές σκηνικό στον τομέα της ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ φορολογικών αρχών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μεταξύ κρατών. Η ανταλλαγή δεδομένων αναφορικά με περιουσιακά στοιχεία πολιτών και νομικών προσώπων μεταξύ κρατών αναμένεται να εντατικοποιηθεί κατά τα αμέσως προσεχή χρόνια, ενώ ακόμη και κράτη που παραδοσιακά τηρούσαν αρνητική στάση όσον αφορά την γνωστοποίηση τραπεζικών και φορολογικών δεδομένων, όπως η Ελβετία και το Λουξεμβούργο, αναμένεται να άρουν κατά τα αμέσως επόμενα έτη τις σχετικές τους επιφυλάξεις και να ξεκινήσουν να παρέχουν τέτοια δεδομένα σε φορολογικές αρχές άλλων κρατών.

Ο οικονομικός Τύπος σημείωσε ότι η πρώτη, ανανεούμενη περίοδος φορολογικής αμνηστίας που ξεκίνησε το έτος 2004, καθώς και οι επόμενες δύο πρόσθετες, μόνιμες περιόδους, συνετέλεσαν στον επαναπατρισμό σημαντικότερων βελγικών κεφαλαίων από το εξωτερικό μέχρι το έτος 2013, και στην αποκομιδή αξιόλογων φορολογικών εσόδων από το βελγικό κράτος². Το έτος 2006

¹ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 7 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 96.

² Σύμφωνα με στοιχεία του ομοσπονδιακού Υπ. Οικονομικών, η πρώτη περίοδος φορολογικής αμνηστίας οδήγησε στον επαναπατρισμό κεφαλαίων ύψους 5,7 δις. €, ενώ οι περιόδοι από το 2005 μέχρι τα μέσα του 2013 οδήγησαν σε φορολογική τακτοποίηση κεφαλαίων περίπου 5,3 δις. €. Βλ. και σχετικές

δημιουργήθηκαν εξάλλου ειδικές μονάδες «διαρκούς επαφής» με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα στους Βέλγους φοροφυγάδες να τακτοποιούν φορολογικά και να επαναπατρίζουν κεφάλαια από το εξωτερικό σε μόνιμη βάση, καταβάλλοντας τα αναλογούντα –με βάση τον τύπο και το ύψος των τακτοποιούμενων κεφαλαίων– πρόστιμα. Ο αριθμός των υποθέσεων φορολογικής τακτοποίησης έβαινε διαρκώς αυξανόμενος από έτος σε έτος, μέχρις ότου, στις αρχές του 2013, η τότε κυβέρνηση Di Rupo ανακοίνωσε ότι η μόνιμη περίοδος φορολογικής αμνηστίας θα λάμβανε τέλος με την ολοκλήρωση του έτους. Σύμφωνα με στοιχεία του ομοσπονδιακού Υπ. Οικονομικών, το 2013 κατατέθηκαν προς φορολογική τακτοποίηση 22.614 υποθέσεις, συνολικού ύψους κεφαλαίων της τάξεως των 5,2 δις. €³. Από τις αρχές του 2014, δεν υπάρχει επίσημος μηχανισμός φορολογικής αμνηστίας, ωστόσο, οι Βέλγοι φοροφυγάδες μπορούν, σε ατομική βάση και κατά περίπτωση, να υποβάλλουν αιτήματα φορολογικής τακτοποίησης κεφαλαίων που επιθυμούν να επαναπατρίσουν, στην Ειδική Φορολογική Επιθεώρηση του ομοσπονδιακού Υπ. Οικονομικών (Inspection Spéciale des Impôts)⁴. Σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, τα πρόστιμα και γενικότερα οι επιβαρύνσεις που θα καλούνται να καταβάλλουν στο βελγικό κράτος οι τακτοποιούντες και επαναπατρίζοντες κεφάλαια από το εξωτερικό κατά την επικείμενη περίοδο φορολογικής αμνηστίας, θα είναι αρκετά υψηλότερα από ότι στις προηγούμενες περιόδους και αυξανόμενα –στις περισσότερες περιπτώσεις– με την πάροδο του χρόνου, ωστόσο η νέα περίοδος φορολογικής αμνηστίας φαίνεται ότι αίρει τις νομικές αβεβαιότητες του παρελθόντος αναφορικά με τις ποινικές διαδικασίες που ακολουθούνται για τους ανωτέρω. Τα αναμενόμενα κρατικά έσοδα από τη νέα περίοδο φορολογικής αμνηστίας είναι της

αναφορές μας σε άρθρο 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 62.

³ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 82.

⁴ Ομοίως με αμέσως ανωτέρω υποσημείωση.

τάξεως των 250 εκατ. € κατά το προσεχές έτος.

4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, επιχειρηματικές και οικονομικές ειδήσεις

Χρηματιστήριο Βρυξελλών: Η εβδομάδα 28 Σεπτεμβρίου – 2 Οκτωβρίου τελείωσε με τον δείκτη BEL 20 να κλείνει 3.342,93 μονάδες, σημειώνοντας εβδομαδιαία πτώση της τάξεως του 1,05%. Την σημαντικότερη εβδομαδιαία άνοδο εντός του δείκτη BEL 20 σημείωσε η μετοχή της Delhaize (+4,03% στα 79,86 €), ενώ από την άλλη πλευρά, σημαντικές εβδομαδιαίες απώλειες υπέστησαν οι μετοχές των εταιρειών Proximus (-4,44% στα 30 €), UCB (-4,01% στα 70,57 €), Engie (-3,77% στα 14,03 €) και Telenet (-2,5% στα 51,08 €). Εκτός δείκτη BEL 20, η σημαντικότερη εβδομαδιαία άνοδος ήταν εκείνη της μετοχής της κλωστοϋφαντουργικής Sioen Industries (+6,64% στα 17,10 €) και σημαντικότερη πτώση αυτή της μετοχής της βιοτεχνολογικής Galapagos (-18,28% στα 36,57 €). Στις 8 Οκτωβρίου, ο δείκτης BEL 20 έκλεισε στις 3.436,18 μονάδες, έχοντας εμφανίσει άνοδο σε σύγκριση με τα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας (+2,79%), με πτωτικές ωστόσο τάσεις της μετοχής της πλέον «βαριάς» κεφαλαιοποίησης του βελγικού χρηματιστηρίου, AB InBev, στα 97,50 €, λόγω της απόρριψης –προς το παρόν- των προσφορών της βελγο-βραζιλιανών συμφερόντων ζυθοποιίας για εξαγορά της βρετανο-νοτιοαφρικανικών συμφερόντων SAB Miller, η τρίτη, τελευταία και μεγαλύτερη των οποίων ανήλθε σε άνω των 90 δις. €.

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, ο δείκτης BEL 20 στην διάρκεια του 3^{ου} τριμήνου του τρέχοντος έτους δεν διέφυγε της γενικότερης πτωτικής τάσης των διεθνών χρηματιστηρίων, με αποτέλεσμα να απολέσει το 6,44% της τιμής που είχε στα τέλη του 2^{ου} τριμήνου. Επίσης, το σύνολο των τίτλων που είναι εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών έχουν απολέσει στην διάρκεια του 3^{ου} τρίμηνου του 2015 το 8,11% της αξίας τους, με κύριες μετοχές του δείκτη BEL 20 που επλήγησαν από τις τριμηνιαίες

πτωτικές τάσεις εκείνες του ολλανδικού χρηματοπιστωτικού ομίλου Delta Lloyd (-49%) και του χημικού βιομηχανικού κολοσσού Solvay (-26%), ενώ από εκείνες εκτός δείκτη BEL 20, του φαρμακευτικού ομίλου Fagron (-54,09%) και του μεταλλευτικού ομίλου Nyrstar (-37,59%). Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε από την άλλη πλευρά σε ισχυρές τριμηνιαίες ανοδικές τάσεις των μετοχών εταιρειών που θεωρείται ότι οδηγούνται σε έξοδο από το Χρηματιστήριο Βρυξελλών, όπως των Spadel (+18,75%), CMB (+19,55%) και Pairi Daiza (+43,56%)⁵, αλλά και άλλων εταιρειών, όπως της βιοτεχνολογικής Tigenix (+39,97%) και της μπισκοτοποιίας Lotus Bakeries (+30,41%).

Προτάσεις ακαδημαϊκών του Πανεπιστημίου Louvain για την φορολογική μεταρρύθμιση της κυβέρνησης Michel: Στις αρχές Οκτωβρίου, ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε εκτιμήσεις ακαδημαϊκής ομάδας του Πανεπιστημίου Louvain (Université Catholique de Louvain-UCL), αναφορικά με την προετοιμαζόμενη από την βελγική κυβέρνηση φορολογική μεταρρύθμιση, και ιδιαίτερα με το ζήτημα της οριζόντιας μείωσης των εργοδοτικών εισφορών και λοιπών επιβαρύνσεων από το σημερινό –θεωρητικό- επίπεδο του 33% στο επίπεδο του 25%. Οι ακαδημαϊκοί του UCL καταδεικνύουν στην μελέτη τους ότι το σημερινό επίπεδο εργοδοτικών εισφορών του 33% είναι μάλλον θεωρητικό⁶, καθώς το κράτος καταβάλλει ήδη ετησίως σημαντικότερα κονδύλια ακριβώς για μειώσεις των εργοδοτικών εισφορών και επιδοτήσεις του μισθολογικού κόστους στις επιχειρήσεις⁷. Η ακαδημαϊκή ομάδα του Πανεπιστημίου προτείνει, καθώς τα κρατικά κονδύλια που θα διατεθούν για την σκοπούμενη οριζόντια μείωση των

⁵ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 101.

⁶ Σύμφωνα με την μελέτη του UCL, το σημερινό μέσο επίπεδο εργοδοτικών επιβαρύνσεων ανέρχεται σε πλησίον του 25% για τις χαμηλές αμοιβές και σε πλησίον του 29% για τις υψηλές.

⁷ Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης του UCL, το 2013 το βελγικό κράτος κατέβαλε 5,1 δις. € σε μειώσεις εργοδοτικών επιβαρύνσεων και 2,6 δις. € σε επιδοτήσεις μισθολογικού κόστους.

εργοδοτικών επιβαρύνσεων είναι σχετικά περιορισμένα (1,28 δις. € μέχρι το 2016 και 2,34 δις. € μέχρι το 2019), η μείωση αυτή να μην γίνει οριζόντια, αλλά αντιθέτως να επικεντρωθεί καθαρά στα χαμηλότερα εισοδήματα, προκειμένου να οδηγήσει σε περαιτέρω πτώση του επιπέδου εργοδοτικών εισφορών και να ευνοήσει τόσο την διατήρηση υφιστάμενων –και ενδεχομένως απειλούμενων- θέσεων εργασίας, όσο και την πρόσληψη νέων που εισέρχονται στην αγορά εργασίας. Αντιθέτως, προτείνεται η διατήρηση του ύψους των εργοδοτικών εισφορών και επιβαρύνσεων όσον αφορά τα υψηλότερα μισθολογικά κλιμάκια, στα σημερινά επίπεδα, που κυμαίνονται στο 29%. Το δημοσιονομικό κόστος υλοποίησης μίας τέτοιας, στοχευμένης μεταρρύθμισης, θα ανέλθει σύμφωνα με τους ακαδημαϊκούς του UCL, σε 1,27 δις. € μέχρι το 2016, ενώ το όφελος για την απασχόληση θα είναι της τάξεως μεταξύ 28 και 47 χιλιάδων θέσεων εργασίας (που αμείβονται με βάση τα σημερινά δεδομένα με χαμηλούς μισθούς). Σημειωτέον ότι την θέση της ακαδημαϊκής ομάδας του UCL για στοχευμένη στήριξη των χαμηλών εισοδημάτων μέσω της μείωσης των εργοδοτικών επιβαρύνσεων, ενστερνίζεται απολύτως το βελγικό Ανώτατο Συμβούλιο για την Απασχόληση (Conseil Supérieur de l'Emploi – CES).

Προετοιμασία εφαρμογής του νέου χιλιομετρικού τέλους για τα φορτηγά οχήματα: Σύμφωνα με πρόσφατα οικονομικά δημοσιεύματα, από 1.10.2015 ξεκίνησε η διαδικασία προμήθειας ειδικών συσκευών υπολογισμού των χρεώσεων του χιλιομετρικού τέλους που θα επιβαρύνει τα βαρέα φορτηγά οχήματα που διέρχονται το βελγικό οδικό δίκτυο από 1.4.2016⁸. Συγκεκριμένα, οι οδικοί μεταφορείς μπορούν να πραγματοποιούν εγγραφή στην ιστοσελίδα της διαχειρίστριας του νέου συστήματος τελών κυκλοφορίας Satellic, προκειμένου στην συνέχεια να τους αποσταλούν οι ως άνω ειδικές συσκευές που θα τοποθετούνται στα οχήματα. Τα νέα, χιλιομετρικά τέλη κυκλοφορίας για τα

φορτηγά οχήματα άνω των 3,5 τόνων, θα κυμαίνονται μεταξύ 7,40 και 20 σεντς ανά χιλιόμετρο στα οδικά δίκτυα της Φλάνδρας και της Βαλλονίας, ανάλογα με το βάρος και το επίπεδο εκπομπής ρύπων από τα οχήματα. Η περιφέρεια των Βρυξελλών έχει ορίσει υψηλότερα επίπεδα χρεώσεων στο δικό της οδικό δίκτυο, προκειμένου να αποθαρρύνει την κυκλοφορία φορτηγών οχημάτων στην πρωτεύουσα. Το νέο σύστημα θα αντικαταστήσει το μέχρι σήμερα εφαρμοζόμενο σύστημα της «ευρωβινιέτας», το οποίο παρουσίαζε σαφώς χαμηλότερες χρεώσεις. Σύμφωνα με υπολογισμούς του ομοσπονδιακού Υπ. Οικονομικών, τα κρατικά έσοδα από την εφαρμογή του νέου χιλιομετρικού τέλους στα φορτηγά εκτιμώνται στα 700 εκατ. € περίπου ετησίως, τα οποία θα κατανέμονται στις 3 περιφέρειες, ενώ η μέγιστη ετήσια αποζημίωση της διαχειρίστριας του συστήματος, Satellic, θα ανέρχεται σε ποσοστό 10% επί των συνολικών εσόδων. Σύμφωνα με αναφορές του βελγικού οικονομικού Τύπου, η βελγική ομοσπονδία οδικών μεταφορέων (Union Professionnelle du Transport et de la Logistique - UPTR), η οποία εξ αρχής είχε αντιδράσει έντονα στην εισαγωγή του νέου συστήματος χιλιομετρικών τελών, έχει ήδη απευθυνθεί κατά του νέου συστήματος, τόσο έναντι της βελγικής αρχής ανταγωνισμού, όσο και της Ευρ. Επιτροπής, με το σκεπτικό ότι δημιουργείται καθεστώς μονοπωλίου για την διαχειρίστρια του νέου συστήματος, Satellic, η οποία καθίσταται μοναδική προμηθεύτρια των εν λόγω συσκευών στους μεταφορείς.

Δημοσιονομικές δυσκολίες για την περιφέρεια της Βαλλονίας: Όπως ανέφερε πρόσφατα ο βελγικός οικονομικός Τύπος, το δημοσιονομικό κονκλάβιο της κυβέρνησης της περιφέρειας της Βαλλονίας, το οποίο συνεδρίαζε επί δύο εβδομάδες από τα τέλη Σεπτεμβρίου, αντιμετώπισε έντονη στενότητα πόρων κατά την προσπάθειά του να καταλήξει σε έναν προγραμματισμό που θα επιτρέψει στην περιφέρεια να επιστρέψει σε δημοσιονομική ισορροπία το έτος 2018, όπως είναι προγραμματισμένο και ανακοινωμένο ήδη προ ενός έτους. Η κατάσταση εμφανίσθηκε ιδιαίτερα δύσκολη κατά τον Τύπο, καθώς αφού έχουν ήδη

⁸ Βλ. προηγούμενες σχετικές αναφορές μας σε άρθρα 6 και 3 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 85 και 95, αντιστοίχως.

επιβληθεί μέτρα δημοσιονομικής εξοικονόμησης ύψους άνω των 340 εκατ. € στον φετινό προϋπολογισμό, με σημαντικές περιστολές των κρατικών δαπανών και κυρίως των δημοσίων επενδύσεων, διαφάνηκε ότι θα απαιτούντο και πρόσθετες εξοικονομήσεις της τάξεως μεταξύ 300 και 400 εκατ. € για την κατάρτιση του προϋπολογισμού του προσεχούς έτους. Σύμφωνα με έγκυρες οικονομικές πηγές, οι αρχικές εκτιμήσεις της κυβέρνησης της περιφέρειας για φετινό έλλειμμα ύψους 450 εκατ. € μάλλον δεν επρόκειτο να εκπληρωθούν, καθώς το δημοσιονομικό κενό κατά πάσα πιθανότητα θα κυμαινόταν περί τα 550 εκατ. €. Επίσης, για του χρόνου, οι αρχικές εκτιμήσεις της κυβέρνησης για έλλειμμα 300 εκατ. € εικαζόταν από έγκυρες εδώ οικονομικές πηγές ότι θα διαψεύδονταν και αυτές, με το δημοσιονομικό κενό να τείνει προς τα 450 εκατ. το 2016.

Ως κύριες αιτίες για την χειροτέρευση των δημοσιονομικών προοπτικών της Βαλλονίας, αναφέρονται σταθερά από κυβερνητικές πηγές της περιφέρειας, κατ' αρχάς οι χαμηλότεροι των αρχικά αναμενόμενων ρυθμοί ανάπτυξης, οι απώλειες σημαντικών δημοσίων εσόδων κυρίως ως αποτέλεσμα της υλοποιούμενης 6^{ης} μεταρρύθμισης του κράτους που δίνει αυξημένη δημοσιονομική αυτονομία και αυτοτέλεια στις περιφέρειες, αλλά και η υπό προετοιμασία φορολογική μεταρρύθμιση της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, που εκτιμάται ότι θα αρχίσει να κοστίζει στην Βαλλονία περί τα 300 εκατ. € ετησίως από το έτος 2017.

Τελικά, στις 8 Οκτωβρίου, όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, η κυβέρνηση της περιφέρειας της Βαλλονίας οριστικοποίησε το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος για το προσεχές έτος στα 375 εκατ. €, σημειώνοντας μικρή μόνον –θεωρητικά– απόκλιση σε σύγκριση με τις πρότερες αρχικές εκτιμήσεις της, μην καταλήγοντας ωστόσο επί συγκεκριμένων μέτρων ευρείας φορολογικής μεταρρύθμισης στην περιφέρεια. Επίσης, η επίτευξη του στόχου δημοσιονομικής εξισορρόπησης παραμένει θεωρητικά για το έτος 2018, χωρίς όμως η βαλλονική κυβέρνηση να αποκλείει την χρονική της μετάθεση κατά ένα έτος. Η κυβέρνηση της Βαλλονίας εκτιμά ότι θα

προβεί σε δημοσιονομικές εξοικονομήσεις ύψους 261 εκατ. € και σε αυξήσεις δημοσίων εσόδων κατά 190 εκατ. € το 2016. Ταυτόχρονα εκτιμά ότι κονδύλια 185 εκατ. € θα διατεθούν σε χρηματοδότηση νέων πολιτικών.

Σύμφωνα πάντως με έγκυρες εδώ εκτιμήσεις, ο συνδυασμός όλων των ανωτέρω περιγραφέντων παραγόντων, και κυρίως οι αρνητικές επιπτώσεις της επερχόμενης φορολογικής μεταρρύθμισης στο ομοσπονδιακό επίπεδο, ενδέχεται να αποτελέσουν το τέλειο άλλοθι για την κυβέρνηση της περιφέρειας, ώστε να μεταθέσει τελικά χρονικά τον στόχο της δημοσιονομικής εξισορρόπησης, πέραν του έτους 2018.

Τέλος, στις 8 Οκτωβρίου επίσης, η Ομοσπονδία Βαλλονίας-Βρυξελλών (Fédération Wallonie-Bruxelles) ανακοίνωσε την εκτίμησή της για έλλειμμα ύψους 200 εκατ. € το 2016, διπλάσιο εκείνου που είχε υπολογίσει στις αρχές της θητείας της η κυβέρνηση του γαλλόφωνου Βελγίου, υπό τον σοσιαλιστή Rudy Demotte.

Μείωση των πτωχεύσεων τον Σεπτέμβριο του 2015: Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας εμπορικών πληροφοριών Graydon που δημοσίευσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος στις αρχές Οκτωβρίου, ο μήνας Σεπτέμβριος εμφάνισε σημαντικά χαμηλότερο αριθμό πτωχεύσεων, και πιο συγκεκριμένα 999 πτωχεύσεις (-18% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2014), που αποτελούν την πλέον ικανοποιητική μηνιαία επίδοση από το έτος 2008. Η συνολική πορεία των πτωχεύσεων στο Βέλγιο κατά το πρώτο εννεάμηνο του τρέχοντος έτους ακολούθησε ελαφρώς πτωτική τροχιά, με τον αριθμό τους να εμφανίζεται μειωμένος κατά 3,8% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2014. Οι εκτιμώμενες απώλειες θέσεων εργασίας εξαιτίας των πτωχεύσεων στο πρώτο εννεάμηνο του 2015 ανέρχονται σε 17.030, μειωμένες κατά 11,97% (ή κατά 2.317 θέσεις εργασίας) σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014.

Ολοκλήρωση της συγχώνευσης των βελγικών ιδιωτικών επενδυτικών τραπεζών Degroof και Petercam: Την 1^η Οκτωβρίου, οι γενικές συνελεύσεις των μετόχων των δύο ως άνω μεγάλων βελγικών ιδιωτικών

τραπεζών ενέκριναν –όπως αναμενόταν- την συγχώνευσή τους, με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη⁹. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, είχε προηγηθεί η έγκριση της συγχώνευσης και από την ΕΚΤ, ενώ μαζί και με το «πράσινο φως» των συνελεύσεων των μετόχων οριστικοποιείται και τίθεται σε λειτουργία η εν λόγω συγχώνευση. Κατά τις δηλώσεις των εκπροσώπων της διοίκησης του νέου, ενοποιημένου χρηματοπιστωτικού ομίλου, βασικός στόχος της συγχώνευσης είναι η ανάπτυξη και η επέκταση των δραστηριοτήτων του νέου σχήματος στο Βέλγιο και στο εξωτερικό, και μέσω αυτών, η βελτιστοποίηση της κερδοφορίας του. Μικρότερη σημασία για την απόφαση συγχώνευσης έπαιξαν, σύμφωνα πάντα με την διοίκηση του σχήματος Banque Degroof Petercam, οι αναμενόμενες εξοικονομήσεις κόστους από την σύμπτυξη λειτουργιών των δύο επενδυτικών τραπεζών.

Προετοιμασία εναλλακτικού σχεδίου ομοσπονδιακών ενισχύσεων προς τον βελγικό αερομεταφορέα Brussels Airlines: Σε συνέχεια παλαιότερων εν θέματι αναφορών μας, και αντιρρήσεων της Ευρ. Επιτροπής στο χρηματοδοτικό σχήμα έμμεσων –μέσω αεροδρομίου Βρυξελλών- βελγικών κρατικών ενισχύσεων προς τους τρεις κύριους αερομεταφορείς που διενεργούν πτήσεις από και προς το αεροδρόμιο Βρυξελλών, ήτοι – κυρίως- την Brussels Airlines και – δευτερευόντως- τις Jetair Fly και Thomas Cook, η βελγική ομοσπονδιακή κυβέρνηση προετοιμάζει εναλλακτικό μηχανισμό, ο οποίος ενδεχομένως επιτρέπει την συνέχιση του καθεστώτος ενισχύσεων. Πιο συγκεκριμένα, η βελγική κυβέρνηση θα προτείνει την αντικατάσταση του παλαιού συστήματος κατανομής των ενισχύσεων, που βασιζόταν στον αριθμό επιβατών που διακινούν ετησίως οι ωφελούμενοι αερομεταφορείς, με ένα νέο σύστημα, του οποίου θα μπορούν να επωφεληθούν όλοι οι αερομεταφορείς που εκτελούν διασυνδέσεις πτήσεων (interconnections) μέσω του αεροδρομίου Βρυξελλών, διευρύνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ομάδα των

⁹ Βλ. και προηγούμενες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη εκείνην του άρθρου 4 ενημερωτικού δελτίου 100.

ωφελούμενων αερομεταφορέων (σε 5 ή 6) και καταρρίπτοντας έτσι την βασική αντίρρηση της Ευρ. Επιτροπής, που θεωρούσε ότι το προηγούμενο καθεστώς εισήγε διακριτική μεταχείριση υπέρ ορισμένων αερομεταφορέων και καταστρατηγούσε τον ανταγωνισμό. Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, το νέο προτεινόμενο σύστημα, αφήνει κατά πάσα πιθανότητα εκ νέου εκτός σχήματος κατανομής ενισχύσεων τον ιρλανδικό αερομεταφορέα χαμηλού κόστους Ryanair, κάτι που θεωρείται ουσιώδης στρατηγικός στόχος της βελγικής κυβέρνησης, καθώς οι έμμεσες ενισχύσεις της προς την Brussels Airlines και τους λοιπούς μεταφορείς βασικό σκοπό έχουν να τους βοηθήσουν να αντεπεξέλθουν στον οξύ ανταγωνισμό που υφίστανται από τις εταιρείες χαμηλού κόστους, και δη τον ως άνω ιρλανδικό αερομεταφορέα.

Τα οικονομικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι από τις ενισχύσεις, ύψους 19,7 εκατ. € ετησίως που είχαν αποφασιστεί από την προηγούμενη βελγική κυβέρνηση για την τριετία 2014-2016, η πρώτη δόση (για το 2014) έχει ήδη καταβληθεί και θα πρέπει να επιστραφεί από τις τρεις επωφεληθείσες αεροπορικές εταιρείες (περίπου 11 εκατ. € για την Brussels Airlines), ενώ οι ενισχύσεις των ετών 2015 και 2016 έχουν «παγώσει». Σημειώνουμε ότι η Ευρ. Επιτροπή έχει εκκινήσει, στην διάρκεια του 2014, έρευνα κατά του Βελγίου για το καθεστώς των εν λόγω έμμεσων ενισχύσεων προς τους τρεις αερομεταφορείς, διαμέσου του αεροδρομίου Βρυξελλών¹⁰. Το νέο σύστημα, εφ' όσον εγκριθεί και εφαρμοσθεί, θα μειώσει το ποσόν της ενίσχυσης της Brussels Airlines, ωστόσο θα επιτύχει τον στόχο της διατήρησης, έστω σε χαμηλότερο επίπεδο, της στήριξης του βελγικού κράτους προς τον κύριο αερομεταφορέα της χώρας.

Παρεμπιπτόντως αναφέρουμε ότι σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της EUROSTAT, το αεροδρόμιο Βρυξελλών κατέγραψε πέρσι αύξηση της επιβατικής κίνησης κατά 14,6% και συνολικό αριθμό 21,75 εκατ. επιβατών.

¹⁰ Βλ. παλαιότερες σχετικές αναφορές μας, και κυρίως αυτήν του άρθρου 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 80.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, το αεροδρόμιο Βρυξελλών κατετάγη δεύτερο μεταξύ των ευρωπαϊκών αεροδρομίων, πίσω από το αεροδρόμιο Αθηνών, όσον αφορά τον ρυθμό αύξησης της επιβατικής κίνησης (+21,8% για το αεροδρόμιο «Ελ. Βενιζέλος»).

Έναρξη εμπειριστατωμένης έρευνας της Eur. Επιτροπής για την εξαγορά της Base από την

Telenet: Σε συνέχεια σχετικού άρθρου μας στο προηγούμενο ενημερωτικό δελτίο¹¹, η Eur. Επιτροπή και συγκεκριμένα η DG Concurrence εκκίνησε εμπειριστατωμένη έρευνα αναφορικά με την συμφωνία εξαγοράς του τρίτου μεγαλύτερου παρόχου κινητής τηλεφωνίας του Βελγίου, Base, από την φλαμανδική εταιρεία ευρυζωνικών καλωδιακών υπηρεσιών Telenet. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, η Eur. Επιτροπή διατύπωσε αρκετές επιφυλάξεις όσον αφορά την σκοπούμενη εξαγορά, ύψους 1,325 δις. €, ιδιαίτερα σχετικά με τις επιπτώσεις της στην κατάσταση του ανταγωνισμού, στις τιμές και στις συνθήκες πρόσβασης στα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, παρά τις προτάσεις που της είχε υποβάλει η Telenet στα μέσα Σεπτεμβρίου και οι οποίες περιελάμβαναν, σύμφωνα με τον Τύπο, αρκετές παραχωρήσεις με στόχο την επίσπευση της ολοκλήρωσης της εξαγοράς. Κατά τον οικονομικό Τύπο, η Eur. Επιτροπή διαθέτει περίοδο 90 ημερών –που ενδεχομένως αποδειχθεί συντομότερη στην πράξη– προκειμένου να καταλήξει σε πορίσματα και να διατυπώσει τις αποφάσεις της, υποχρεώνοντας κατά πάσα πιθανότητα την Telenet να εκποιήσει συγκεκριμένες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητές της¹², προκειμένου να μην διαταραχθεί η

¹¹ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 102, αλλά και παλαιότερη αναλυτική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 90.

¹² Η και ενδεχομένως, όπως ανέφεραν έγκυρες κλαδικές και δημοσιογραφικές πηγές, απαιτώντας το άνοιγμα των ευρυζωνικών καλωδιακών υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, πράγμα που θεωρείται ωστόσο δύσκολο, καθώς η βελγική ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών εργάζεται ήδη επάνω στο εν λόγω αντικείμενο και αναμένεται σχετικά σύντομα να ολοκληρώσει την εν θέματι διαδικασία (βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 90).

κατάσταση του ανταγωνισμού στην βελγική αγορά τηλεπικοινωνιών.

Επίσκεψη Τούρκου Προέδρου Ερντογάν

στην FEB: Στις 5 Οκτωβρίου, ο Τούρκος Πρόεδρος Ερντογάν, στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψής του στο Βέλγιο με σκοπό την εγκαινίαση του φετινού 25^{ου} πολιτιστικού φεστιβάλ Euroralia με τιμώμενη χώρα την Τουρκία, επισκέφθηκε την βελγική Ομοσπονδία Βιομηχανιών & Επιχειρήσεων (FEB). Ο Τούρκος Πρόεδρος συναντήθηκε με επιλεγμένα ανώτατα στελέχη βελγικών επιχειρηματικών ομίλων που δραστηριοποιούνται στην Τουρκία, παρουσία της πριγκίπισσας Astrid (επικεφαλής των βελγικών ομοσπονδιακών επιχειρηματικών αποστολών στο εξωτερικό), του ΥΠΕΞ κ. Reynders, του αρμόδιου για το ομοσπονδιακό χαρτοφυλάκιο εξωτερικού εμπορίου κ. De Crem, και βεβαίως της Προέδρου της FEB, κας Sioen. Η βελγική πλευρά αναφέρθηκε, κατά την διάρκεια της επίσκεψης του Τούρκου Προέδρου στην FEB, στην σημασία τόσο των διμερών εμπορικών ανταλλαγών, όσο και των εμπορικών σχέσεων της Τουρκίας με το σύνολο της Ε.Ε., καλώντας την Τουρκία να ευθυγραμμιστεί περισσότερο με το κοινοτικό κεκτημένο και τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Επίσης, σημαντικοί βελγικοί όμιλοι που δραστηριοποιούνται στην Τουρκία (Tractebel Engineering, Reynaerts Aluminium, BNP Paribas Fortis και Deceuninck) παρουσίασαν τις δραστηριότητές τους και τις επενδύσεις τους στην χώρα. Από την πλευρά του, ο Τούρκος πρόεδρος μνημόνευσε το αξιόλογο ύψος των βελγικών επενδύσεων στην χώρα του, καλώντας τους βελγικούς επιχειρηματικούς όμιλους να δραστηριοποιηθούν ακόμη πιο έντονα, βεβαιώνοντάς τους για την βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος μέσω των κοινωνικοοικονομικών μεταρρυθμίσεων που έχουν συντελεσθεί στην Τουρκία, καθώς και επισημαίνοντάς τους τις ευκαιρίες που υπάρχουν, ιδιαίτερα στην περαιτέρω ανάπτυξη υποδομών.

Βελγικοί σιδηρόδρομοι: Ο βελγικός οικονομικός Τύπος απέδωσε ξεχωριστή σημασία στην απόφαση των Υπουργών Μεταφορών της Ε.Ε. στις 8 Οκτωβρίου να ανοίξουν μεν τον δρόμο για την

απελευθέρωση των εγχώριων αγορών σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών των κρατών μελών, παρέχοντας ωστόσο στις μικρές ευρωπαϊκές χώρες –μεταξύ των οποίων, στις χώρες BENELUX- να προστατεύσουν τα εγχώρια σιδηροδρομικά τους δίκτυα από τον διεθνή ανταγωνισμό, μέχρι το έτος 2026. Πιο συγκεκριμένα, δίδεται η δυνατότητα στα μικρά κράτη μέλη να διατηρήσουν έναν μηχανισμό απ' ευθείας ανάθεσης εκτέλεσης δημοσίων μεταφορών στα τοπικά τους δίκτυα, στις εγχώριες σιδηροδρομικές εταιρείες. Η απόφαση αυτή των Ευρωπαϊκών Υπουργών Μεταφορών, εφ' όσον βέβαια τελικά μετουσιωθεί σε νομοθεσία, «σώζει», σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, την βελγική εταιρεία σιδηροδρόμων SNCB, η οποία ωστόσο επισημαίνεται ότι θα πρέπει να βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα των υποδομών και των υπηρεσιών της, πράγμα που φαντάζει λίγο δύσκολο λαμβανομένων υπόψη των εξοικονομήσεων, ύψους 663 εκατ. €, που της επιβάλλει το ομοσπονδιακό κράτος¹³. Η ειδική εν θέματι πρόνοια των Υπουργών Μεταφορών της Ε.Ε. για τα μικρά κράτη μέλη που διαθέτουν σιδηροδρομικό δίκτυο, συμπίπτει απολύτως με την βελγική θέση, καθώς και αντίστοιχες θέσεις άλλων μικρών κρατών μελών, την οποία προώθησε η Βελγίδα Υπουργός Μεταφορών, Jacqueline Galant. Η κα Galant δήλωσε σχετικά ότι «το Βέλγιο θεωρούσε ανέκαθεν πως η ανταγωνιστικότητα και η ελκυστικότητα των σιδηροδρομικών υπηρεσιών καθίστανται ισχυρότερες δια του συστήματος απ' ευθείας ανάθεσης εκτέλεσης υπηρεσιών δημοσίων μεταφορών στα τοπικά δίκτυα μικρών χωρών, στους ιστορικούς τους σιδηροδρομικούς μεταφορείς. Ωστόσο, το βελγικό κράτος θα μεριμνήσει ώστε να βελτιωθούν τόσο οι υποδομές όσο και η ποιότητα των υπηρεσιών της SNCB, ώστε να

¹³ Σημειωτέον ότι το ομοσπονδιακό κράτος, παρά τις σχεδιαζόμενες εξοικονομήσεις, δια του προγράμματος βελτίωσης και ανάπτυξης των υπηρεσιών της SNCB που έχει παρουσιάσει η αρμόδια Υπουργός Galant, επιδιώκει ταυτόχρονα την βελτιστοποίηση των όρων λειτουργίας των βελγικών σιδηροδρόμων, γεγονός κάπως αντιφατικό σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του οικονομικού Τύπου.

καταστεί έτοιμη για το άνοιγμα της σιδηροδρομικής αγοράς στον ανταγωνισμό».

5. Ειδήσεις από τον βελγικό κλάδο ενέργειας

Όπως ανέφερε στις αρχές Οκτωβρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, η βελγική αρχή ελέγχου πυρηνικής ενέργειας (AFCN) ενέκρινε το σχέδιο δράσεων που της είχε υποβάλει νωρίτερα στην διάρκεια του έτους ο μεγάλος ενεργειακός πάροχος του Βελγίου και ιδιοκτήτης των πυρηνικών σταθμών Doel 1 και 2, Electrabel, προκειμένου να παραταθεί η λειτουργία των ως άνω σταθμών για μία ακόμη δεκαετία¹⁴. Η AFCN έκρινε επίσης ότι δεν απαιτείται η διενέργεια πρόσθετης μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και η θέση της σε δημόσια διαβούλευση, όπως είχε ζητηθεί επίμονα από ορισμένες πολιτικές δυνάμεις (κυρίως τους οικολόγους). Εκτιμήσεις αναφέρουν ότι ενδεχομένως υπάρξουν δικαστικές προσφυγές κατά της ανωτέρω απόφασης της AFCN. Πρακτικά, το αρχικό «πράσινο φως» που έδωσε η βελγική αρχή πυρηνικής ενέργειας, σημαίνει ότι πρόκειται να διενεργηθούν στην διάρκεια του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου ενδελεχείς έλεγχοι των εγκαταστάσεων των δύο πυρηνικών αντιδραστήρων, με στόχο η όλη διαδικασία να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου τρέχοντος έτους, ώστε στην συνέχεια να δοθεί οριστική έγκριση της AFCN και να ξεκινήσουν να λειτουργούν οι δύο πυρηνικοί σταθμοί. Ο οικονομικός Τύπος επισήμανε ότι απομένει επίσης η οριστικοποίηση της σχετικής συμφωνίας μεταξύ Electrabel και βελγικού κράτους του τέλους του περασμένου Ιουλίου¹⁵ και η μετουσίωσή της σε σύμβαση, καθώς και η προώθηση νομοθετημάτων από την κυβέρνηση, που θα επισφραγίζουν θεσμικά τους όρους της επιμήκυνσης της λειτουργίας των Doel 1 και 2 μέχρι το έτος 2025, αλλά και θα τροποποιούν για ακόμη μία φορά τη νομοθεσία περί εγκατάλειψης της πυρηνικής ενέργειας. Το σχετικό με τις ανωτέρω

¹⁴ Βλ. κυρίως σχετικό άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 83.

¹⁵ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 96.

κυβερνητικές δράσεις χρονοδιάγραμμα θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως τις 30 του προσεχούς Νοεμβρίου. Θυμίζουμε ότι ο μεν πυρηνικός σταθμός Doel 1 έχει διακόψει την λειτουργία του από τις 15.2.2015, έπειτα από 40 έτη λειτουργίας¹⁶, και αναμένει την θεσμική κατοχύρωση της χρονικής επιμήκυνσης της λειτουργίας του προκειμένου να επαναλειτουργήσει, ο δε Doel 2 θα διακόψει την λειτουργία του στα μέσα Οκτωβρίου, προκειμένου να διενεργηθούν οι ως άνω έλεγχοι και εργασίες συντήρησης. Επίσης, σημειώνουμε ότι το βελγικό κοινοβούλιο έδωσε την συγκατάθεσή του στην χρονική επιμήκυνση της λειτουργίας των δύο πυρηνικών σταθμών στις 18 Ιουνίου τρέχοντος έτους¹⁷.

Όπως επίσης κατέγραψε ο βελγικός Τύπος, την 1^η Οκτωβρίου η Electrabel αναθεώρησε κατά ένα δίμηνο την εκτίμησή της για επαναλειτουργία των πυρηνικών σταθμών Doel 3 και Tihange 2, οι οποίοι έχουν αδρανοποιηθεί από τα τέλη Μαρτίου 2014, εξαιτίας τεχνικών προβλημάτων¹⁸. Τούτο πρακτικά σημαίνει ότι οι δύο εν λόγω αντιδραστήρες δεν αναμένεται να επαναλειτουργήσουν πριν την 1.1.2016. Η νέα αυτή αναβολή οφείλεται στο γεγονός ότι δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικοί έλεγχοι από την AFCN προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι δύο αντιδραστήρες μπορούν να επαναλειτουργήσουν με ασφάλεια.

Σύμφωνα με έκθεση που δημοσίευσε πρόσφατα η βελγική ρυθμιστική αρχή ενέργειας (CREG), τον περασμένο χειμώνα ο κίνδυνος ελλείψεων στην τροφοδοσία της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Όσον αφορά τον επερχόμενο χειμώνα, η CREG σημείωσε ότι, ακόμη και στην περίπτωση που αυτός είναι βαρύς, και αν και η συνολική διαθέσιμη παραγωγική δυναμικότητα εκτιμάται στα ίδια επίπεδα με την περσινή, εκτιμάται ότι ο κίνδυνος προβλημάτων στην τροφοδοσία του βελγικού ηλεκτρικού δικτύου παραμένει εξαιρετικά χαμηλός, λόγω της αναμενόμενης

¹⁶ Βλ. σχετικό άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 83.

¹⁷ Βλ. άρθρο 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 95.

¹⁸ Βλ. παλαιότερες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη αυτήν της υποσημείωσης 2, άρθρου 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 97.

αύξησης του στρατηγικού ενεργειακού αποθεματικού (δηλαδή, των ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων σε εφεδρεία) που θα επιτευχθεί με βάση την υλοποιούμενη ενεργειακή πολιτική της κυβέρνησης¹⁹.

Πάντως, όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος στις αρχές Οκτωβρίου, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε η βελγική ομοσπονδία διαχειριστών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου (Synergrid), με τους 5 από τους 7 συνολικά πυρηνικούς του σταθμούς αδρανοποιημένους, τον μήνα Αύγουστο το Βέλγιο πραγματοποίησε καθαρές εισαγωγές 2.258 GWh ηλεκτρικής ενέργειας, με τις εισαγωγές να αντιπροσωπεύουν το 36,9% της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώθηκε στην χώρα, ποσοστό που κρίνεται ιστορικά υψηλό, υψηλότερο ακόμη και έναντι χειμερινών μηνών αιχμής της κατανάλωσης.

Ενοποίηση αγορών φυσικού αερίου Βελγίου-Λουξεμβούργου:

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος στις αρχές Οκτωβρίου, πρόσφατα ενοποιήθηκαν οι αγορές φυσικού αερίου του Βελγίου και του Λουξεμβούργου, με σκοπό την βελτιστοποίηση της λειτουργίας τους και την διασφάλιση της τροφοδοσίας του δικτύου στις δύο χώρες. Η ενοποίηση των δύο αγορών φυσικού αερίου αποτελεί, σύμφωνα με ανακοινωθέντα των διαχειριστριών των δύο δικτύων φυσικού αερίου, Fluxys και Creos Luxembourg, πρωτοτυπία στην ευρωπαϊκή αγορά φυσικού αερίου, και εμπίπτει στο πνεύμα και στην βούληση της Ε.Ε. να δημιουργήσει μία ενιαία εσωτερική αγορά για το φυσικό αέριο.

Χρηματοδοτικό σχήμα νέου offshore

αιολικού πάρκου Nobelwind: Σε συνέχεια σχετικής μας αναφοράς στο προηγούμενο ενημερωτικό δελτίο²⁰, βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι το χρηματοδοτικό σχήμα του νέου, τέταρτου αιολικού πάρκου στα ανοικτά των βελγικών ακτών στην Βόρεια Θάλασσα, με την επωνυμία Nobelwind, βρίσκεται σε φάση οριστικοποίησης, η οποία θα ολοκληρωθεί

¹⁹ Βλ. προηγούμενη σχετική αρθρογραφία, με πλέον πρόσφατο το άρθρο 7 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 98.

²⁰ Βλ. σχετική αναφορά σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 102.

πιθανότατα εντός της τρίτης εβδομάδας του Οκτωβρίου. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, η ΕΤΕπ εκτιμάται ότι θα χρηματοδοτήσει την κατασκευή του νέου αιολικού πάρκου με έως 250 εκατ. €, ενώ ταυτόχρονα σχηματίζεται τραπεζική κοινοπραξία αποτελούμενη από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα BNP Paribas Fortis, Radobank, SMBC (Sumitomo Mitsui Banking Corporation, Ιαπωνία), Mizuho (επίσης Ιαπωνία) και τους ασφαλιστικούς φορείς EFK (Δανία, πρόκειται για τον επίσημο δανικό φορέα ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων) και GIEK (Νορβηγία, ομοίως πρόκειται για τον επίσημο νορβηγικό φορέα ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων), με σκοπό την χρηματοδότηση του έργου, συνολικού προϋπολογισμού 660 εκατ. €. Σημειώνουμε ότι μέτοχοι της διαχειρίστριας εταιρείας του νέου αιολικού πάρκου Nobelwind είναι ο όμιλος Parkwind (κοινοπραξία του μεγάλου βελγικού λιανεμπορικού ομίλου Colruyt, ο οποίος δραστηριοποιείται έντονα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και του επενδυτικού ταμείου της περιφέρειας της Φλάνδρας PMV), ο ιαπωνικός όμιλος Sumitomo Corporation και ο ολλανδικός συνεταιριστικός χρηματοπιστωτικός οργανισμός με ειδίκευση στην χρηματοδότηση πράσινων ενεργειακών projects, Meewind. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, η διαχειρίστρια εταιρεία του αιολικού πάρκου Nobelwind έχει έλθει επίσης σε συμφωνία με τον δεύτερο μεγαλύτερο ενεργειακό πάροχο του Βελγίου, EDF Luminus, σχετικά με την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας που θα παράγει το Nobelwind, με προκαθορισμένες εγγυημένες ελάχιστες τιμές. Επιπλέον, η εγκατάσταση του καλωδίου που θα συνδέει το νέο αιολικό πάρκο με τις βελγικές ακτές, αλλά και με το αιολικό πάρκο Northwind, έχει ανατεθεί ήδη από τις αρχές Σεπτεμβρίου στην συνεταιριστική εταιρεία Cableco, η οποία απαρτίζεται από τους κυρίους μετόχους των δύο αιολικών πάρκων. Οι κατασκευαστικές εργασίες του επενδυτικού έργου Nobelwind αναμένεται να ξεκινήσουν στις αρχές του προσεχούς έτους, ενώ η εκκίνηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας τοποθετείται στα τέλη του 2016 και η

επίτευξη πλήρους παραγωγικής δυναμικότητας έως τα τέλη του 2017.

Η γαλλική Veolia αναλαμβάνει την εκμετάλλευση της μονάδας παραγωγής ενέργειας από βιομάζα στην Γάνδη: Όπως ανέφερε στις αρχές Οκτωβρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, η διαχείριση και εκμετάλλευση της υπό κατασκευή μονάδας παραγωγής ενέργειας από βιομάζα στο λιμάνι της Γάνδης ανατέθηκε στον γαλλικό όμιλο Veolia, ο οποίος δραστηριοποιείται στην διαχείριση υδάτινων πόρων και αποβλήτων, καθώς και στην παροχή πράσινων ενεργειακών υπηρεσιών. Η κατασκευή της ενεργειακής μονάδας βιομάζας, αναμένεται να ξεκινήσει εντός του 2016 και να διαρκέσει περίπου 2,5 χρόνια, κύριος δε μέτοχος και χρηματοδότης του επενδυτικού σχεδίου είναι ο βελγικός πράσινος ενεργειακός όμιλος Belgian Eco Energy (BEE), ενώ επίσης συμμετέχει ο ισπανικός τεχνικός όμιλος Abengoa, ο οποίος έχει αναλάβει το κατασκευαστικό τμήμα του έργου. Το συμβόλαιο που υπογράφηκε με την Veolia αντιπροσωπεύει, σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, συνολικό κύκλο εργασιών ύψους 150 εκατ. € σε χρονικό ορίζοντα δεκαπενταετίας. Ο προϋπολογισμός της συνολικής επένδυσης που θα απαιτηθεί για την υλοποίηση του έργου ανέρχεται σε πλησίον των 400 εκατ. €, ενώ η οριστικοποίηση του χρηματοδοτικού σχήματος αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2016. Η μονάδα εκτιμάται ότι θα έχει ηλεκτροπαραγωγική δυναμικότητα 215 MW και θερμική ισχύ 100 MW, θα χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη ροκανίδια ξύλου και αγροτικά απόβλητα, θα είναι η μεγαλύτερη μονάδα βιομάζας στο Βέλγιο, θα καλύπτει πλησίον του 2% της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Βέλγιο, και αναμένεται να λειτουργήσει έως το τέλος του 2018.

6. Δημοσιονομικές δυσκολίες και λαϊκές αντιδράσεις για την κυβέρνηση Michel

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα των αρχών Οκτωβρίου, η διαδικασία δημοσιονομικού ελέγχου που πραγματοποιεί η ομοσπονδιακή κυβέρνηση φαίνεται ότι παρουσιάζει αρκετές δυσκολίες, καθώς το Υπ. Οικονομικών έχει διαπιστώσει σημαντική

υστέρηση των φορολογικών εσόδων στην μέχρι τώρα διάρκεια του έτους, τα οποία εμφανίζονται σημαντικά κατώτερα των αρχικά εκτιμώμενων, που ανέρχονταν στα 882 εκατ. €. Η υστέρηση των δημοσίων εσόδων καταγράφεται κυρίως στις προκαταβολές φόρων και στην εισπραξη του ΦΠΑ ²¹. Η υστέρηση στις φορολογικές εισπράξεις, σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, έχει οδηγήσει την ομοσπονδιακή κυβέρνηση να προσανατολίζεται σε σημαντική προς τα επάνω αναθεώρηση –έως και διπλασιασμού– της πρόσθετης δημοσιονομικής προσπάθειας που θα απαιτηθεί προκειμένου να διατηρηθούν οι προϋπολογισμοί του 2015 και του 2016 εντός τροχιάς για την επίτευξη του στόχου της δημοσιονομικής εξισορρόπησης, και εν πάση περιπτώσει σε πολύ ευρύτερη δημοσιονομική εξοικονόμηση από ότι τα 456 εκατ. € που είχε πρόσφατα εκτιμήσει η επιτροπή παρακολούθησης του προϋπολογισμού, η οποία θα πλησιάσει κατά πάσα πιθανότητα το 1 δις. € ²². Όπως υπογράμμισε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, το ομοσπονδιακό δημοσιονομικό κονκλάβιο θα πρέπει λογικά να ολοκληρώσει τις εργασίες του και να καταλήξει σε συμπεράσματα τόσο επί της απαιτούμενης δημοσιονομικής προσαρμογής όσο και επί των μέτρων της φορολογικής μεταρρύθμισης το αργότερο έως τις 13 Οκτωβρίου, ημέρα κατά την οποία ο Βέλγος πρωθυπουργός θα παρουσιάσει τον απολογισμό του πρώτου έτους της θητείας της κυβέρνησής του, καθώς και τον μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό της. Σύμφωνα με έγκυρες εδώ δημοσιογραφικές πηγές, η υστέρηση των δημοσίων εσόδων σε συνδυασμό με την συζητούμενη φορολογική μεταρρύθμιση, ενδέχεται να δημιουργήσουν «τριβές» εντός του κυβερνητικού συνασπισμού, καθώς

²¹ Πιο συγκεκριμένα, οι εισπράξεις από προκαταβολές φόρων αυξήθηκαν –μέχρι τον Αύγουστο– κατά μόλις 177 εκατ. €, έναντι προϋπολογισθεισών εισπράξεων 1,13 δις. € συνολικά το 2015. Στον ΦΠΑ, επίσης κατά το πρώτο οκτάμηνο του 2015, τα έσοδα έχουν μειωθεί κατά 275 εκατ. €, έναντι αρχικών εκτιμήσεων για αύξησή τους κατά πλησίον των 200 εκατ. € στην διάρκεια του έτους. Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 98.

²² Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 2 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 102.

κάποιοι από τους εταίρους του (βασικά, το φλαμανδικό χριστιανοδημοκρατικό κόμμα CD&V) θεωρείται αρκετά πιθανό να εγείρουν ζητήματα εισαγωγής νέων φορολογικών μέτρων, κάτι στο οποίο αντιτίθενται κατ' αρχήν οι υπόλοιποι κυβερνητικοί εταίροι.

Στις δημοσιονομικές δυσκολίες της κυβέρνησης Michel, ήρθε να προστεθεί και η πραγματοποίηση της εδώ και καιρό προγραμματισμένης μεγάλης πανεθνικής διαδήλωσης διαμαρτυρίας κατά της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, στις 7 Οκτωβρίου. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ανέφεραν ότι στην διαδήλωση μετείχαν μεταξύ 80 και 100 χιλιάδων διαδηλωτές, μεταξύ των οποίων παρεισέφρησαν και ταραξίες που συνεπλάκησαν με τις αστυνομικές δυνάμεις. Η διαδήλωση οργανώθηκε από τα τρία μεγάλα εργατικά συνδικάτα της χώρας (CSC, FGTB και CGSLB), και ήλθε σε συνέχεια αντίστοιχων μεγάλων κινητοποιήσεων που είχαν λάβει στην αρχή της θητείας της κυβέρνησης Michel, κατά την διάρκεια του τριμήνου Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2014. Κατά τα ισχυρά βελγικά εργατικά συνδικάτα, η κυβέρνηση Michel έχει προχωρήσει, παρά τις κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας, σε εκτεταμένη λήψη μέτρων αντιλαϊκών και τα οποία απειλούν την κοινωνική συνοχή. Τα συνδικάτα χαρακτήρισαν την κυβέρνηση Michel «αλαζόνα» και «εξυπηρετούσα τα συμφέροντα της εργοδοσίας», ενώ επισήμαναν ότι η διαδήλωση της 7^{ης} Οκτωβρίου αποτελεί την απαρχή σειράς πρόσθετων συνδικαλιστικών, συμπεριλαμβανομένων απεργιακών, κινητοποιήσεων.

Από την πλευρά τους, κυβερνητικές πηγές κάλεσαν τα συνδικάτα να έλθουν σε εποικοδομητικό διάλογο με την κυβέρνηση επί όλων των ανοικτών, φλεγόντων ζητημάτων (αναβολή τιμαριθμικής αναπροσαρμογής μισθών, μεταρρύθμιση συνταξιοδοτικού συστήματος, φορολογική μεταρρύθμιση, εξοικονομήσεις στον κλάδο υγείας και κοινωνικών ασφαλίσεων, μέτρα για δημιουργία θέσεων εργασίας κλπ.), προκειμένου να μην χαθεί περισσότερος χρόνος και να επιτευχθούν οι στόχοι της οικονομικής ανάπτυξης και της ενίσχυσης της απασχόλησης.

ΠΗΓΕΣ:

1. Γραφείο Ο.Ε.Υ. Βρυξελλών
2. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
3. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, EUROSTAT, FEB, Communiqué de Presse: "Turquie – Le Président Erdogan a la FEB", 7.10.2015
5. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
6. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου